Hallituksen esitys eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annettua lakia.

Esityksen tarkoituksena on selventää ja täydentää erityistä kalastuslupakiintiötä koskevaa sääntelyä. Esityksen mukaan laissa säädettäisiin nykyistä selkeämmin erityiskiintiölupien käytöstä ja lupien myöntämisen perusteina käytettävistä tiedoista. Kalatalousaluetta koskevaa sääntelyä täydennettäisiin julkista hallintotehtävää hoitavan vastuiden ja valvonnan osalta. Lisäksi osasta luvanmyyjälle määrätyistä tehtävistä säädettäisiin tarkemmin laissa ja sen nojalla annettavassa asetuksessa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2021.

———

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ....1
PERUSTELUT....3
1 Asian tausta ja valmistelu....3
2 Nykytila ja sen arviointi....3
3 Keskeiset ehdotukset ja niiden vaikutukset....3
3.1 Keskeiset ehdotukset....3
3.2 Pääasialliset vaikutukset....4
4 Lausuntopalaute....4
5 Säännöskohtaiset perustelut....6
6 Voimaantulo....9
7 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys....9
LAKIEHDOTUS....12
Laki kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta....12
LIITE....15
RINNAKKAISTEKSTI....15
Laki kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta....15

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Voimassa oleva Tenon kalastussopimus (SopS 41-42/2017, sopimus) ja sen osana oleva Tenojoen vesistön kalastussääntö (kalastussääntö) saatettiin Suomessa voimaan lailla kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta (176/2017, voimaansaattamislaki).

Sopimuksella Tenojoelle luotiin uusi kalastuslupatyyppi, joka on tarkoitettu Tenojokilaakson ulkopuolella asuville kalastusoikeuden haltijoille. Sopimuksen voimassaoloaikana saatujen kokemusten perusteella uuden lupatyypin toimeenpano on osoittautunut haasteelliseksi ja lupien käytön perusteet epäselviksi.

Osasta tällä hetkellä voimaansaattamislaissa kalatalousalueelle annetuista tehtävistä säädettäisiin tarkentavasti voimaansaattamislailla ja sen nojalla annettavalla asetuksella lupamyynnin hallinnollisen työmäärän keventämiseksi.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot valtiovarainministeriöltä, oikeusministeriöltä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus), Metsähallitukselta, Maanmittauslaitokselta, Saamelaiskäräjiltä, Nuorgamin-, Outakosken-, Utsjoen kirkonkylän- ja Veahčaknjárgan osakaskunnilta, Tenon kalatalousalueelta, Alatalon-, Iivanan- ja Pikkujärven osakaskunnilta, Tenonlaakson Yrittäjät ry:ltä, Saamelaismatkailu ja -yrittäjät ry:ltä, Tenon kiinteistönomistajat ry:ltä, Lapin Vapaa-ajankalastajat ry:ltä, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry:ltä, Kalatalouden Keskusliitolta sekä Lapin kalatalouskeskukselta.

Esitys oli lausunnolla 13.11.–28.12.2020. Lausunnoista ja niiden huomioon ottamisesta on laadittu yhteenveto, joka on nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa mmm.fi/hankkeet tunnuksella MMM054:00/2020.

2 Nykytila ja sen arviointi

Voimaansaattamislain 10 §:ssä säädetään kalastuslupien hinnoittelusta. Sääntely ei tällä hetkellä mahdollista vakinaisesti Tenojokilaaksoissa asuvan (jäljempänä paikkakuntalainen) alle 18-vuotiaan maksutonta kalastusta. Tavoitteena on edistää paikkakuntalaisten lasten ja nuorten kalastusharrastusta maksuttoman kalastusluvan avulla.

Voimaansaattamislain 12 §:ssä säädetään erityiseen kalastuslupakiintiöön kuuluvien lupien käytöstä ja sisällöstä. Sääntely on osoittautunut haasteelliseksi toimeenpanossa esimerkiksi lupien määrää, lupien jakautumista ja lupien käyttöön oikeutetun kalastusoikeuden määrän asettamisen osalta.

3 Keskeiset ehdotukset ja niiden vaikutukset

3.1 Keskeiset ehdotukset

Voimaansaattamislakia muutettaisiin niin, että erityiseen kalastuslupakiintiöön kuuluvien lupien kiintiön käyttöön oikeuttavan kalastusoikeuden määrästä säädettäisiin lailla luvanmyyjälle

säädetyn päätösvallan sijaan. Muutoksella lisättäisiin kiintiön käytön ennustettavuutta ja vähennettäisiin tarvetta hakea muutosta luvanmyyntiä koskeviin hallintopäätöksiin.

Lisäksi lupakiintiön käyttöön oikeutettujen kalastusoikeuden haltijoiden ryhmää täsmennettäisiin niin, että lupakiintiötä voisi käyttää vain ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeuteen perustuen. Voimassa olevan lain toimeenpanossa sääntelyä on sovellettu sen tarkoituksen vastaisesti, kun ulkopaikkakuntalaisille kiinteistönomistajille säädetyn kiintiön lupia on voitu ostaa myös paikkakuntalaisten vuokralle antamien kalastusoikeuksien perusteella.

Paikkakuntalaisten alle 18-vuotiaiden luvat muutettaisiin maksuttomiksi lasten kalastusharrastuksen ja Tenojokilaakson saamelaisen kalastuskulttuurin edistämiseksi.

3.2 Pääasialliset vaikutukset

Erityiseen kalastuslupakiintiöön kuuluvien lupien jakautumista koskevista perusteista säätäminen lailla helpottaa luvanmyyjälle jäävää hallinnollista työmäärää, selkeyttää lupakiintiön käytön perusteita ja turvaa kiintiön käytön kohdentumista sille omistajaryhmälle, jota varten kiintiö on luotu.

Kalatalousalueen ja ELY-keskuksen vastuita ja velvollisuuksia koskevat viittaukset selkeyttävät vastuunjakoa luvanmyyntitehtävän siirryttyä kalatalousalueelle.

Esitetyillä muutoksilla edistetään sujuvaa luvanmyyntiä. Luvanmyynnin sujuvalla toteuttamisella on suuri merkitys etenkin alueen matkailuyrittäjille, joille Tenojoen kalastusmatkailu on merkittävä elinkeino.

Alle 18-vuotiaiden maksuton kalastuslupa edistää osaltaan saamelaisen kalastuskulttuurin välittymistä sukupolvelta toiselle.

4 Lausuntopalaute

Lausuntoja antoivat valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Metsähallitus, Maanmittauslaitos, Saamelaiskäräjät, Outakosken ja Utsjoen kirkonkylän osakaskunta, Tenonlaakson Yrittäjät ry, Tenon kiinteistönomistajat ry, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry, Kalatalouden Keskusliitto, Vesialueomistajain liitto VEALO ry sekä yksityinen henkilö.

Lapin ELY-keskuksen, Metsähallituksen, KKL:n ja SVK:n lausunnoissa lakiesitys nähtiin tarpeellisena. Muutosten katsottiin selkeyttävän luvanmyyntitehtävää ja vähentävän hallinnollista työmäärää sen siirtyessä Tenon kalatalousalueelle.

Oikeusministeriö on esittänyt muutoksia 8 a ja b pykälien muotoiluun muun lainsäädännön mukaisiksi sekä esittänyt että 12 § 6 momentiksi siirtyvä asetuksenantovaltuus tulisi määritellä tarkemmin. Lapin ELY-keskus on esittänyt, että ELY-keskuksen valvontatoimivalta ja –vastuu tulisi määritellä nykyistä tarkemmin, sekä esittänyt maanmittauslaitoksen selvityksen määräajan tarkkaa määrittelemistä lakiin. ELY-keskus on katsonut, että 12 § 6 momentin asetuksenantovaltuus on tarpeellinen, koska on mahdollista, että nyt esitettyjen muutosten myötä erityisen lupakiintiön lupien menekki muuttuu, joten kynnysarvon määrittelyyn asetuksella on perusteltua jättää mahdollisuus. Tenon kiinteistönomistajat ry on puolestaan katsonut, että viranomaisella ei voisi olla oikeutta määrätä näiden lupien varaamisesta ennakolta, koska erityislupa on kiinteistön omaisuutta. Oikeusministeriön ja Tenon kiinteistönomistajat ry:n lausunnoissa on huomautettu siitä, että hallituksen esitykseen tulisi lisätä myös suhde perustuslakiin –osio.

Saamelaiskäräjien ja Outakosken osakaskunnan lausunnoissa on kiinnitetty huomiota siihen, että Tenon kalatalousalueelle tulee varata riittävät resurssit luvanmyyntitehtävän suorittamiseen.

Lausunnoissa kannatettiin yleisesti ehdotusta alle 18-vuotiaiden lasten maksuttomasta kalastusluvasta, mikä nähtiin parannuksena nykytilaan verrattuna. Muista asiaan kantaa ottaneista poiketen Tenon kiinteistönomistajat ry katsoi muutoksen lisäävän entisestään paikkakuntalaisten ja muualla asuvien kalastusoikeuden omistajien eriarvoisuutta ja että alle 18-vuotiaiden kausilupa maksaa nyt vain suurin piirtein yhden matkailukalastuspäivän verran. Osa lausujista katsoi, että ilmainen lasten lupa tulisi koskea myös muita kuin paikkakuntalaislapsia.

Oikeusministeriö kannatti 12 §:n tarkentamista siten että kiintiötä olisi mahdollista käyttää ainoastaan ulkopaikkakuntalaisen omistuksessa olevan kalastusoikeuden perusteella, jotta sääntely nykyistä paremmin turvaisi ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeutta omistavien henkilöiden omaisuudensuojaa. Myös Metsähallitus piti täsmennystä kiintiön käytöstä tarpeellisena epätarkoituksenmukaisen käytön ja kalastusoikeuden ylityksen estämiseksi. Saamelaiskäräjät on vastustanut erityisen lupakiintiön käyttöä kokonaisuudessaan, eikä kannattanut muutosta. Saamelaiskäräjien käsityksen mukaan määräys loukkaisi merkittävällä tavalla ilman hyväksyttävää perusoikeuksien rajoittamisen perustetta yksityistä omistusoikeutta.

Maanmittauslaitoksen seikkaperäisessä lausunnossa on tuotu esiin, että manttaaliluvut ovat ainoa keino vertailla eri taloja toisiinsa ja olettamana on, että yksittäiset talot Utsjoen eri lohkokunnissa ja myös yksinäistalot yksityisine vesineen ovat vertailtavissa toisiinsa alkuperäisten manttaalien kautta. Maanmittauslaitos esittää pykäläkohtaisia huomioita ja tarkennuksia jakoperusteena käytetyn yhteisen vesialueen osuusluvun määrittelyyn. Huomioiden perusteella osuuslukujen ja puuttuvien manttaalien saattaminen oikeaan mittakaavaan on mahdollista toteuttaa.

Tenon kiinteistönomistajat ry katsoi, että erityislupakiintiön luvat ovat omistajille tarkoitettuja lupia eikä niitä tulisi päiväkohtaisina vuokrata matkailijoille, eikä lunastamattomia lupia tulisi olla mahdollista palauttaa takaisin matkailulupakiintiöön. Lausunnossa esitetään kritiikkiä erityisen lupakiintiön riittämättömyydestä, määrittämistavasta sekä lupien määräytymiseen vaikuttavasta kertoimesta. Kertoimen tulisi varmistaa luvat kaikille muualla asuville omistajille, jolloin käytettävä kerroin tulisi olla suuruusluokaltaan 14–16. Lausunnossa esitetyn laskelman mukaan erityislupien määrä ei lähimainkaan vastaa ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeuksien määrää ja kiintiön tulisi olla paljon suurempi.

Utsjoen kirkonkylän osakaskunta kritisoi lausunnossaan erityisen kalastuslupakiintiön perusteita ja niiden kohdentumista kantasuomalaisille. Osakaskunnan mielestä tiedot kalastusoikeuden omistuksesta olisi tullut laskea toisin ja ottaa huomioon osakaskuntien osuuslukujen lisäksi myös erityisperusteiset etuudet. Osakaskunta pitää erityisen kalastuslupakiintiön kokoa ylimitoitettuna verrattuna ulkopaikkakuntaisten omistuksen määrään ja esittää että kiintiön olisi oltava enintään 15 % matkailijoitten lupakiintiöstä. Näiden lupien hinnoittelun tulisi kattaa luvanmyyntikulut ja sen mahdollistaisi edes pieni korvaus vesialueen käytöstä. Erityisen lupakiintiön maksimimäärän rajoittaminen kohdistuisi osakaskunnassa vain yhteen tilaan, jolla on useita ulkopaikkakuntalaisia omistajia, mistä syystä rajoitus olisi tehoton ja kohdistuisi vain paikkakuntalaislähtöiseen perheeseen. Osakaskunnan mielestä esityksessä ei mitenkään perustella, miksi erityisen kalastuslupakiintiön määrää on nostettu reilulla 10 %:lla aiempaan verrattuna.

Lisäksi lausunnoissa esitettiin yleisempää kritiikkiä Tenon kalastusjärjestelyjä kohtaan, mm. eri ryhmien kalastusmahdollisuuksien sekä kalastuslupien hintojen osalta.

Lausunnoissa esitettiin osin keskenään vastakkaisia mielipiteitä erityisen kalastuslupakiintiön määräytymisperusteista. Osa esitetyistä muutoksista koski asioita, jotka eivät sisälly nyt käsillä olevaan Tenon voimaansaattamislain muutokseen. Esimerkiksi muiden kuin paikkakuntalaisten lasten luvan hinnoista on vuosittain neuvoteltu Norjan valtion kanssa ja lopputuloksena on ollut samankaltainen lasten maksuton kalastuslupa muille kuin paikkakuntalaisille lapsille. Hallituksen esityksen perusteluita täsmennettiin ELY-keskuksen valvontavastuun osalta ja 12 §:n 6 momentin sanamuodon osalta ja siihen lisättiin kappale, missä arvioidaan esityksen perustuslainmukaisuutta.

Lausuntojen perusteella hallituksen esityksessä tarkennettiin 8 a §:n muotoilua niin, että viittaus hallinnon yleislakeihin on tältä osin kattava. Samoin luovuttiin tilakohtaisen ylärajan asettamisesta erityislupien määrälle, koska säädös olisi kohdistunut vain muutamaan yksittäiseen tilaan.

Tenon lohikantojen tila on heikentynyt ennakoimattomasti lausuntokierroksen jälkeen saadun viimeisimmän tieteellisen arvion perusteella. Kalastusta joudutaan todennäköisesti rajoittamaan, mikä pienentää myytävien vene- ja rantakalastuslupien kokonaismäärää. Tästä syystä erityiseen lupakiintiöön kuuluvien lupien kokonaismäärä on katsottu parhaimmaksi vahvistaa toistaiseksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

5 Säännöskohtaiset perustelut

8 §. *Kalastuslupien myynnin järjestäminen.* Pykälän voimassaolevan 1 momentin mukaan kalastuslupien myynnin järjestämisestä vastaa Lapin ELY-keskus ja alueella toimivaltainen kalatalousalue vastaa kalastuslupien myynnin järjestämisestä 1 päivästä tammikuuta 2021 lukien. Tämän lain voimaan tullessa luvanmyynti on jo siirtynyt ELY-keskukselta kalatalousalueelle, mistä syystä momenttia esitetään muutettavaksi.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin, että sopimus lupamyynnin järjestämisestä yksityisen palveluntuottajan kanssa ei voi koskea kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun kiintiöön kuuluvia kalastuslupia. Kaikkien edellä mainittujen kalastuslupien myyminen tai myymättä jättäminen edellyttää laissa säädettyjen luvansaamisedellytysten arviointia ja on siten hallintotoimintaa. Kielteisestä luvanmyyntiratkaisusta on tehtävä hallintolain mukainen, perusteltu päätös, johon hakijalla on oikeus hakea muutosta. Yleisen paikkakuntalaisluvan ja paikkakuntalaisen vapakalastusluvan myymisen yhteydessä luvanmyyjän on tarkistettava tämän lain 9 §:ssä säädetyn vakinaisen asumisvaatimuksen täyttyminen ja kalastuslain (379/2015) 4 §:n 1 momentin 10 kohdan tarkoittama kalastusoikeuksien haltijuus.

Pykälän 2, 3, 4 ja 5 momentteihin muutetaan luvanmyynnistä vastaava taho kalatalousalueeksi pykälän 1 momentin mukaisesti.

8 a §. *Toimielimen jäsenten ja toimihenkilöiden vastuu*. Voimaansaattamislakiin esitetään lisättäväksi uusi 8 a §. Pykälän 1 momentti sisältäisi viittauksen hallinnon yleislakien soveltamiseen julkista hallintotehtävää hoidettaessa. Viittausta hallinnon yleislakeihin ei enää nykyisin ole perustuslain (739/1999) 124 §:n takia välttämätöntä sisällyttää lakiin, koska hallinnon yleislakeja sovelletaan niiden sisältämien soveltamisalaa, viranomaisten määritelmää ja yksityisen kielellistä palveluvelvollisuutta koskevien säännösten nojalla myös muihin kuin viranomaisiin niiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä. Koska Tenon kalatalousalueelle voimaansaattamislailla säädetty luvanmyyntitehtävä poikkeaa kalatalousalueille kalastuslaissa säädetyistä tehtävistä pykälään sisältyisi kutenkin viittaus hallinnon yleislakeihin.

Pykälän 2 momentti sisältäisi viittauksen rikosoikeudellisen virkavastuun ja vahingonkorvausvastuun soveltamisesta kalatalousalueen toimielimen jäseneen ja toimihenkilöön näiden käyttäessä julkista valtaa. Perustuslain 118 §:n mukaan virkamies vastaa virkatoimiensa lainmukaisuudesta, ja oikeudenloukkauksen tai vahingon kärsineellä on oikeus vaatia julkista tehtävää suorittavan tuomitsemista rangaistukseen ja vaatia vahingonkorvausta julkisyhteisöltä taikka julkista tehtävää hoitavalta tai muulta julkista tehtävää hoitavalta. Tämän lain nojalla annettu kalastuslupien myynnin järjestämistehtävä sisältää julkisen vallan käyttöä. Kalatalousalueen toimielimen jäsenen ja toimihenkilön vahingonkorvaamisesta säädettäisiin viittaussäännöksellä vahingonkorvauslakiin.

8 b §. *Kalatalousalueen toiminnan valvonta.* Voimaansaattamislakiin esitetään lisättäväksi uusi 8 b §. Pykälä sisältäisi viittauksen alueella toimivaltaisen ELY-keskuksen oikeuteen valvoa kalatalousalueen toimintaa kalastuslain 32 §:n mukaisesti. Viittaus on tarpeen, koska kalastuslain nojalla kalatalousalueille ei ole annettu vastaavia kalastuslupien myynnin järjestämiseen liittyviä tehtäviä. ELY-keskuksen valvontatehtävä edellyttää, että ELY-keskuksella on oikeus saada tietoja kalatalousalueelta luvanmyyntitehtävään liittyen.

10 §. *Kalastuslupien hinnoittelu.* Pykälän lupahintoja koskevaan 1 momentin 2 ja 3 kohtaan lisättäisiin, että paikkakuntalaisten kalastusluvat olisivat alle 18-vuotiaille henkilöille maksuttomia. Maksuttomuus koskisi kalastussäännön 4 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja paikkakuntalaisen kalastusoikeuden haltijan yleistä kalastuslupaa ja paikkakuntalaisen vapakalastuslupaa. Muutoksen tavoitteena olisi edistää paikkakunnalla asuvien lasten ja nuorten kalastusharrastusta takamaalla kaikille vakinaisesti Tenojokilaaksoissa asuville alle 18-vuotiaille ilmainen kalastuslupa. Lisäksi muutoksella edistettäisiin saamelaisen kalastuskulttuurin välittymistä sukupolvelta toiselle. Ikäraja olisi sama kuin kalastuslain mukaisessa kalastonhoitomaksussa.

12 §. *Erityinen kalastuslupakiintiö.* Pykälään esitetään lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa täsmennettäisiin, että kiintiötä olisi mahdollista käyttää ainoastaan ulkopaikkakuntalaisen omistuksessa olevan kalastusoikeuden perusteella. Erityisen kalastuslupakiintiön tarkoitus on turvata ulkopaikkakuntalaisten kalastusoikeutta omistavien henkilöiden asemaa siten, että heidän kalastusoikeuttaan suojaavan perustuslain 15 §:n turvaama omaisuudensuojan ydin säilyisi koskemattomana.

Esitetyllä uudella 2 momentilla estettäisiin toimeenpanossa ilmennyt kalastuslupakiintiön epätarkoituksenmukainen käyttö. Epätarkoituksenmukaisella käytöllä tarkoitetaan kiintiöön kuuluvien lupien ostoa paikkakuntalaiselle kuuluvan kalastusoikeuden vuokrauksen avulla. Kalastuslain 11 § antaa kalastusoikeuden haltijoille oikeuden vuokrata kalastusoikeutensa tai osan siitä edelleen. Muualla kalastusoikeuden haltijalla tarkoitetaan osakaskuntia, mutta Tenojoella myös niiden yksittäisiä osakaskiinteistöjä. Tästä on aiheutunut tilanne, jossa paikkakuntalaiset vuokraavat osan kalastusoikeudestaan ja kalastavat edelleen myös itselle jäävällä osuudella. Järjestely mahdollistaa vuokrasopimuksen molempien osapuolten yhtäaikaisen kalastuksen ilman, että kummankaan kalastusoikeuden määrä käytännössä vähenee. Tämä aiheuttaa ylikalastusta suhteessa kalastusoikeuden määrään ja loukkaa ulkopaikkakuntalaisten omistajien omaisuudensuojaa pienentämällä heille kohdennetun kiintiön määrää paikkakuntalaisen kalastusoikeuden perusteella. Kiintiöön kuuluvan luvan saisi edelleen ostaa ulkopaikkakuntalaiselta vuokratun kalastusoikeuden perusteella.

Voimassa olevan lain 2 momentti siirtyisi pykälän 3 momentiksi. Voimaansaattamislaissa kalastusoikeuden käytölle on ollut tarpeen säätää omistusosuuden alarajaksi osuusluku 0,5, jotta kalastus hyvin pienellä omistusosuudella ei olisi mahdollista. Osuusluvulla tarkoitetaan kiinteistölle kuuluvaa omistusosuutta yhteisen vesialueen kalastusoikeudesta. Osuusluku 0,5 tar-

koittaa siis yksittäiselle kiinteistölle kuuluvaa omistusosuutta Utsjoen kunnan Outakosken, Kirkonkylän, Veahčaknjárgan tai Nuorgamin osakaskuntien yhteisillä vesialueilla. Luku 0,5 vastaa muissa kuin edellä mainituissa osakaskunnissa osuuslukua 0,00005. Luvut pohjautuvat kiinteistöille aikanaan määriteltyihin manttaalilukuihin.

Pykälän 3 momenttiin esitetään lisättäväksi, että jokaisella ulkopaikkakuntalaisella kalastusoikeuden haltijalla olisi oikeus ostaa lupavuorokausi jokaista osuusluvun kuuden kokonaisyksikön suuruista lisäystä kohti. Kynnysarvon määrittelyyn on käytetty Maanmittauslaitokselta tilattua aineistoa, jossa on alueen kiinteistöjen kalastusoikeustiedot. Maa- ja metsätalousministeriö on tarkastellut aineistoa niin, että siitä selviää ulkopaikkakuntalaisille kalastusoikeuden haltijoille kuuluva osuus alueen kalastusoikeudesta. Esitettyyn kynnysarvoon on päädytty aiempien vuosien lupien kysynnän sekä ulkopaikkakuntalaisten omistamien kiinteistöjen kalastusoikeuden määrän perusteella.

Kynnysarvon määrittäminen on haastavaa, sillä kalastusoikeuksien omistus jakautuu alueen kiinteistöjen kesken hyvin epätasaisesti muutaman suuren kiinteistön omistaessa huomattavan osuuden koko yhteisen vesialueen kalastusoikeudesta, minkä lisäksi on suuri joukko kiinteistöjä, joiden omistusosuus on hyvin pieni. Jos kynnysarvoa ei olisi laisinkaan tai jos se olisi hyvin matala, lupien ostomahdollisuus kasvaisi siinä määrin, että lupia riittäisi vain nopeimmille luvanostajille ja suuri osa lupien ostoon oikeutetuista kiinteistöistä jäisi kokonaan ilman lupaa. Jos kynnysarvo puolestaan olisi hyvin korkea, esimerkiksi 20, vain varsin suuret tilat saisivat oikeuden ostaa useamman kuin yhden luvan kalastuskaudessa. Kynnysarvo on tämän vuoksi asetettu siten, että lupia olisi kohtuullisesti saatavilla niihin oikeutettujen ulkopaikkakuntalaisessa omistuksessa olevien kiinteistöjen määrään ja lupien käyttöön nähden.

Voimassa olevan lain 3 momentti siirtyisi pykälän 4 momentiksi, jota muutettaisiin siten, että Maanmittauslaitoksen tehtävänä olisi päivittää vuosittain tiedot erityiseen kalastuslupakiintiöön kuuluvien kalastuslupien myyntiä varten. Maanmittauslaitoksen tulisi päivittää ylläpitämistään kiinteistörekisteristä sekä lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä saatavat tiedot alueen kalastusoikeudellisista kiinteistöistä ja niiden omistajien asuinpaikkakunnista vuosittain helmikuun viimeiseen päivään mennessä. Näin kalatalousalueella olisi käytössään ajantasaiset tiedot kiinteistöjen kalastusoikeuden ja ulkopaikkakuntalaisille omistajille kuuluvasta kalastusoikeuden määrästä. Vuosittaisen päivityksen jälkeen tapahtuneita muutoksia Tenojoen kiinteistöjen omistussuhteissa ei otettaisi huomioon luvanmyynnissä kalastuskauden kuluessa. Päivitystehtävästä aiheutuneet kulut katettaisiin kalastuslupatuloista.

Pykälään esitetään lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan mitä 3 ja 4 momentissa säädettäisiin osuusluvusta ja omistusosuudesta sovellettaisiin myös ulkopaikkakuntalaiseen, joka omistaa vastaavan suuruiseen kalastusoikeuteen oikeuttavan yksityisen vesialueen. Maa- ja vesialueiden arvon määrityksessä pohjana on kaikkien kiinteistöjen kohdalla ollut isojaon yhteydessä manttaalin perusteella määritetty kiinteistön verotusarvo. Yhteisen vesialueen osakaskunnan osuusluvun tavoin yksityisille vesialueille on määritelty vesialueen arvoa kuvaava manttaaliluku isojaon yhteydessä. Manttaaliluku 0,00005 vastaa erityisen lupakiintiön jaossa käytettyä Utsjoen kunnan Outakosken, Kirkonkylän, Veahčaknjárgan tai Nuorgamin osakaskuntien osuuslukua 0,5 myös yksityisillä vesialueilla.

Kiinteistöjen alkuperäiset manttaalit ja niiden jakautuminen saman vesioikeudellisen kylän sisällä ovat Maanmittauslaitoksen asiakirjoissa. Vuoden 1997 jälkeen lopetetuksi julistetuissa toimituksissa ei manttaalia ole enää jaettu. Tenon kalastuslupamyyntiä varten kiinteistöille aikanaan määrätty manttaali on jaettu erillisellä laskelmalla pinta-alojen suhteessa lohko- ja kanta-

tilojen kesken Maanmittauslaitoksen Tenon kalastuslupien myyntiä varten tuottamassa aineistossa niin, että alueen kiinteistöjen kalastusoikeustiedot ovat tällä hetkellä verrannollisia toisiinsa.

Voimassa olevan lain 4 momentissa säädetty asetuksenantovaltuutus siirtyisi pykälän momentiksi 6. Asetuksenantovaltuutta esitetään muutettavaksi siten, että lupien jakautumisen lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin lupien ostoon oikeuttavasta kalastusoikeuden määrästä kynnysarvosta kuusi poikkeavasti. Asetuksella voitaisiin säätää myös erityiseen kalastuslupakiintiöön kuuluvien varaamatta jääneiden lupien vapautumisesta ostettavaksi matkailukiintiöön. Asetuksenantomahdollisuuden muutos on tarpeen, jotta kynnysarvo ei estäisi kalastuslupien myyntiä tilanteessa, jossa kaikki erityiseen lupakiintiöön kuuluvat luvat eivät menisi kaupaksi. Varaamattomien lupien vapautuminen ostettavaksi kaikille kalastajille avoimeen lupakiintiöön on myös kaikkien omistajaryhmien etu, koska lupatulot tuloutetaan vesialueen omistajille. Näin on toimittu myös nykyisen asetuksenantovaltuuden nojalla annettua asetusta sovellettaessa, mutta asetuksenantovaltuutta on tarpeen muuttaa ilmaisultaan täsmällisemmäksi.

6 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulisi voimaan ennen 1.5.2021. Tenojoen kalastuslupien myynnin järjestäminen on siirtynyt 1.1.2021 ELY-keskukselta kalatalousalueelle. Esitettyt muutokset parantavat merkittävästi kalatalousalueen edellytyksiä hoitaa luvanmyyntitehtävää, mistä syystä esitetty laki tulisi saattaa voimaan ennen seuraavaa kalastuskautta.

7 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksessä ehdotetuilla uusilla 8 a §:llä ja 8 b §:llä on liityntä perustuslain 124 §:ään. Sen mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Perustuslain 124 §:ssä asetettuun lailla säätämisen vaatimukseen sisältyy, että tehtävien siirtoa koskeva sääntely on riittävän täsmällistä. Perustuslakivaliokunta on käsitellyt hallintotehtävän antamista muulle kuin viranomaiselle useissa lausunnoissa (PeVL 20/2002 vp, PeVL 40/2002 vp, PeVL 42/2005 vp, PeVL46/2005 vp, PeVL 47/2005 vp ja PeVL 55/2005 vp, PeVL 10/2006 vp, PeVL 65/2010 vp, PeVL 27/2012, PeVL 6/2013, PeVL 23/2013). Valiokunta on lausunnoissaan korostanut perusoikeuksien, oikeusturvan ja hyvän hallinnon turvaamisen edellytyksenä toimivaltuuksien sääntelyn täsmällisyyttä, sääntelyn yleistä tarkkuutta ja muuta asianmukaisuutta.

Ehdotetussa 8 a §:ssä säädettäisiin kalatalousalueen toimielimen jäsenten ja toimihenkilöiden vastuista julkista hallintotehtävää hoitaessa, ja virkavastuusääntelystä vastaavalla tavalla kuin kalastuslain 29 §:ssä on säädetty. Ehdotetussa 8 b §:ssä säädettäisiin alueella toimivaltaisen ELY-keskuksen oikeudesta valvoa kalatalousalueen toimintaa kalastuslain 32 §:n mukaisesti. Tähän toiminnan valvontaan sisältyisi myös kalastuslupien myyntiin liittyvän toiminnan valvonta.

Ehdotetut uudet pykälät siten täsmentävät 8 §:n mukaista lupamyynnin siirtoa Lapin ELY-keskukselta Tenon kalatalousalueelle. Alkuperäisessä voimaansaattamislain esityksessä (Hallituksen esitys eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen

hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta sekä kalastuslain muuttamisesta, HE 239/2016 vp) on arvioitu 8 §:n suhdetta perustuslain 124 §:ään. Tämän jälkeen voimaansaattamislakia on muutettu kaksi kertaa.

Ehdotetut 8 a § ja 8 b § ovat edellä esitetyn perusteella sopusoinnussa perustuslain 124 §:n sääntelyn kanssa.

Esityksessä ehdotetun 10 §:n muutoksella on liityntä perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussäännökseen. Lasten lupien hinnoittelun perustuslainmukaisuutta on käsitelty edellisessä Tenon voimaansaattamislain muutosesityksessä (HE 10/2018). Yhdenvertaisuussäännöksen ei ole edellisessä Tenon voimaansaattamislain muutosesityksessä katsottu estävän erilaisten ryhmien kohtelua eri tavalla, tai asettamista lainsäädännössä eri asemaan samanlaisessa tilanteessa, jos erottelulle voidaan esittää perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävät perusteet (PeVL 1/2006 vp, s. 2/I, PeVL 59/2002 vp, s. 2–3). 10 §:n perustuslainmukaisuutta arvioitaessa on katsottu, että lasten asettamiselle eri asemaan aikuisten kanssa on hyväksyttävä peruste eikä se näin ollen ole ristiriidassa perustuslain kanssa.

Esityksessä ehdotetulla 12 §:n erityisen kalastuslupakiintiön käytön muutoksella on liityntä perustuslain 15 §:n 1 momentin turvaamaan omaisuudensuojaan, sillä perustuslakivaliokunnan pitkäaikaisen käytännön mukaan kalastusoikeus nauttii perustuslain takaamaa omaisuuden suojaa (PeVL 8/2012 vp – HE 135/2011 vp).

Valtiosääntöoikeudellisesti esityksen perustana on viime kädessä perustuslain 20 §:n 1 momentti, jonka mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Perustuslakivaliokunta on arvioinut omaisuudensuojan suhdetta perustuslain 20 §:ään (PeVL 6/2010 vp). Valiokunta on katsonut, että esitettävillä ratkaisuilla on oltava perustuslain 20 §:ään kiinnittyviä hyväksyttäviä ja yhteiskunnallisesti painavia perusteita. Esityksessä on huomioitu Tenojoen lohikantojen ainutlaatuisuus sekä kantojen vallitseva heikentynyt tila.

Erityistä kalastuslupakiintiötä on ollut aikaisemmin mahdollista käyttää myös paikkakuntalaisessa omistuksessa olevan kalastusoikeuden kautta, minkä on havaittu kaventaneen merkittävästi ulkopaikkakuntalaisten kiinteistönomistajien mahdollisuutta kiintiön käyttöön. Nyt ehdotetun muutoksen tarkoituksena olisi täsmentää erityisen kalastuslupakiintiön käyttöä siten, että paikkakuntalaisilta kiinteistönomistajilta vuokratulla kalastusoikeudella ei jatkossa pystyisi hankkimaan kalastuslupaa erityislupakiintiöstä. Sääntelyllä pyrittäisiin turvaamaan jo valmiiksi heikkojen kalavarojen (Tenojoen lohikannat) kestävä käyttö ja hyödyntäminen, ja varmistettaisiin, että ulkopaikkakuntalaisten kiinteistönomistajien kalastusoikeutta omistavien henkilöiden asemaa suojaavan perustuslain 15 §:n omaisuudensuoja säilyisi koskemattomana.

Tenojokilaaksossa asuvien paikkakuntalaisten kiinteistönomistajien asemaa on turvattu eri tavalla. Tenojoen vesistön kalastussäännön 4 §:ssä määritelty yleinen paikkakuntalaislupa antaa mahdollisuuden käyttää eri pyydyksiä ja kalastaa koko kalastuskauden ajan. Suhteessa tämän oikeuden laajuuteen kalastusoikeuden vuokrausmahdollisuuden kannattavuuden heikentämisellä paikkakunnalla asuvien kiinteistönomistajien omistusosuutta koskien ei ole merkittävää vaikutusta paikkakuntalaisten kiinteistöomistajien omaisuuden suojan kannalta.

Esitetyllä kalastuslupakiintiön käytön muutoksella turvattaisiin ulkopaikkakuntalaisten kiinteistönomistajien omaisuudensuojaa. Paikkakuntalaisten kiinteistönomistajien oikeutta omaisuutensa käyttöön ei suoraan rajoitettaisi tällä esityksellä, vaan heillä olisi edelleen mahdollisuus

vuokrata kalastusoikeuttaan. Erityisen lupakiintiön käytön salliminen vain niille kalastusoikeuden haltijoille, joille se on Tenojoen kalastussäännössä tarkoituksenmukaisesti osoitettu, on suojeltavana olevan lohikannan turvaamisen kannalta sellainen tärkeä yhteiskunnallinen tarve, jota voidaan pitää perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävänä perusteena tarkoituksenlaiselle omaisuuden suojaamiselle.

Perustuslain 6 §:ssä tarkoitetun yhdenvertaisuuden näkökulmasta esityksellä varmistettaisiin ulkopaikkakuntalaisten kiinteistönomistajien ja paikkakuntalaisten kiinteistönomistajien tasavertainen kohtelu kalastusoikeuden hyödyntämisen suhteen. Muutos tarkoittaisi käytännössä sitä, että molemmat omistajaryhmät voisivat joko itse hyödyntää tai vuokrata kalastusoikeuttaan, ilman että se vaikuttaa kalastuspaineen kasvuun.

Esityksessä tarkoitettu muutos ei loukkaa omistajan oikeutta omaisuutensa normaaliin, kohtuulliseen ja järkevään käyttöön ja näin ollen esitys voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Ehdotettu lisäys asetuksenantovaltuuteen lain 12 § 6 momenttina on perusteltua, koska asetukseen sisältyy lakia tarkempia säännöksiä. Ehdotettu maa- ja metsätalousministeriölle osoitettu valtuussäännös on tarkkarajainen ja täsmällinen. Asetustasoinen sääntely koskisi teknisluonteisia seikkoja. Ehdotettu valtuus täyttää siten perustuslain 80 §:n vaatimukset. Edellä todetun perusteella esitys voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 8 §, 10 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta ja 12 §, sellaisena kuin niistä on 8 § osaksi laeissa 232/2018 ja 233/2019, sekä

lisätään lakiin uusi 8 a ja 8 b § seuraavasti:

8 §

Kalastuslupien myynnin järjestäminen

Sopimuksen 10 artiklassa tarkoitettujen kalastuslupien myynnin järjestämisestä vastaa alueella toimivaltainen kalatalousalue.

Kalatalousalue voi sopia kalastussäännön 4 §:n 3 kohdassa tarkoitetun venekalastusluvan ja 4 kohdassa tarkoitetun rantakalastusluvan myyntitehtävän suorittamisesta yksityisen palveluntuottajan tai kalastusoikeuden haltijana olevan yhteisen vesialueen osakaskunnan (*palveluntuottaja*) kanssa. Sopimus ei voi koskea kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun kiintiöön kuuluvia kalastuslupia.

Palveluntuottajan on oltava luotettava ja asiantunteva. Palveluntuottajalla on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämät tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet. Palveluntuottajalla on oikeus saada tehtävän suorittamisesta kohtuullinen palkkio, jonka maksaa luvan ostaja ja joka voi olla enintään viisi prosenttia luvan hinnasta. Kalatalousalueen on tehtävä kirjallinen sopimus palveluntuottajan kanssa tehtävän sisällöstä, lupamaksujen tilittämisestä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista sekä palkkiosta.

Kalatalousalue tilittää myydyistä kalastusluvista kertyneet lupatulot maa- ja metsätalousministeriön tilille. Tilitysajankohdasta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Kalatalousalue sekä palveluntuottaja ovat velvollisia järjestämään kalastajalle pääsyn sähköiseen saalisrekisteriin saalisilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi. Vastaava velvollisuus on myös muulla kalastusluvan luovuttavalla taholla sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla Tenojoen vesistön lohennousualueella.

8 a §

Toimielimen jäsenten ja toimihenkilöiden vastuu

Kalatalousalueen toimielimen jäsenen ja toimihenkilön julkista hallintotehtävää hoitaessaan noudatettavista hyvän hallinnon periaatteista säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003).

Kalatalousalueen toimielimen jäseneen ja toimihenkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä silloin, kun he hoitaessaan julkista hallintotehtävää käyttävät julkista valtaa. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

8 b §

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Kalatalousalueen toiminnan valvontaan sovelletaan, mitä kalastuslain 32 §:ssä säädetään elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeudesta valvoa toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa sekä oikeudesta saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot.

10 §

Kalastuslupien hinnoittelu

Kalastussäännön 4 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista peritään seuraavat maksut:
1) yleinen paikkakuntalaislupa 40 euroa/kalastuskausi, kuitenkin maksuton alle 18-vuotiaille;
2) paikkakuntalaisen vapakalastuslupa 150 euroa/kalastuskausi, kuitenkin maksuton alle 18-vuotiaille;
— —

12 §

Erityinen kalastuslupakiintiö

Kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitetun kalastuslupakiintiön määrä vahvistetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Määrän vahvistamisessa on otettava huomioon muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksossa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille kuuluva osuus alueen kalastusoikeuksista.

Lupakiintiön käyttö on mahdollista ainoastaan muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa asuvan (*ulkopaikkakuntalainen*) omistukseen perustuvan kalastusoikeuden perusteella.

Ulkopaikkakuntalaisella kalastusoikeuden haltijalla, jonka kiinteistön osuusluku rajajokialueella sijaitsevasta yhteisestä vesialueesta on 0,5, on kiinteistöä kohti oikeus ostaa yksi lupavuorokausi lupakiintiöstä. Edellä tarkoitetun osuusluvun ylittävä kalastusoikeus oikeuttaa ostamaan lisäksi yhden lupavuorokauden jokaista osuusluvun kuuden kokonaisyksikön suuruista lisäystä kohti.

Ulkopaikkakuntalaisen kalastusoikeuden haltijan on lupaa ostaessaan osoitettava omistusosuutensa määrä. Maanmittauslaitos toimittaa kalatalousalueelle vuosittain ennen kalastuskauden alkua tiedot alueen kiinteistöjen omistajista, heidän kotikunnastaan sekä heidän kiinteistöihinsä kuuluvan kalastusoikeuden määrästä. Tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia omistussuhteissa ei oteta huomioon kalastuskauden kuluessa.

Mitä 3 ja 4 momentissa säädetään osuusluvusta ja omistusosuuden osoittamisesta, sovelletaan myös ulkopaikkakuntalaiseen, joka omistaa vastaavan suuruiseen kalastusoikeuteen oikeuttavan yksityisen vesialueen.

Lupien jakautumisesta, niiden ostoon oikeuttavasta kalastusoikeuden määrästä ja varaamattomien erityiseen kalastuslupakiintiöön kuuluvien lupien vapautumisesta ostettavaksi matkailulupakiintiöön voidaan antaa tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella, jos lupien kysyntään ja tarjontaan vaikuttavissa tekijöissä tapahtuu vallitsevaan tilanteeseen nähden sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat erityisen lupakiintiön tasapuoliseen käyttöön.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 11.3.2021

Pääministeri

Sanna Marin

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Liite
Rinnakkaisteksti

Laki

kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 8 §, 10 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta ja 12 §, sellaisena kuin niistä on 8 § osaksi laeissa 232/2018 ja 233/2019, sekä

lisätään lakiin uusi 8 a ja 8 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
8 §	8 §
Kalastuslupien myynnin järjestäminen	*Kalastuslupien myynnin järjestäminen*
Sopimuksen 10 artiklassa tarkoitettujen kalastuslupien myynnin järjestämisestä vastaa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Alueella toimivaltainen kalatalousalue vastaa kalastuslupien myynnin järjestämisestä 1 päivästä tammikuuta 2021 lukien.	*Sopimuksen 10 artiklassa tarkoitettujen kalastuslupien myynnin järjestämisestä vastaa alueella toimivaltainen kalatalousalue.*
Luvan myynnin järjestämisestä vastaava taho voi sopia kalastussäännön 4 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen venekalastus- ja rantakalastuslupien myyntitehtävän suorittamisesta yksityisen palveluntuottajan tai kalastusoikeuden haltijana olevan yhteisen vesialueen osakaskunnan (palveluntuottaja) kanssa. Sopimus ei voi koskea kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun kiintiöön kuuluvia kalastuslupia.	*Kalatalousalue* voi sopia kalastussäännön 4 §:n 3 kohdassa tarkoitetun venekalastusluvan ja 4 kohdassa tarkoitetun rantakalastusluvan myyntitehtävän suorittamisesta yksityisen palveluntuottajan tai kalastusoikeuden haltijana olevan yhteisen vesialueen osakaskunnan (*palveluntuottaja*) kanssa. Sopimus ei voi koskea kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun kiintiöön kuuluvia kalastuslupia.
Palveluntuottajan on oltava luotettava ja asiantunteva. Palveluntuottajalla on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämät tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet. Luvan myynnin järjestämisestä vastaavan tahon on tehtävä kirjallinen sopimus palveluntuottajan kanssa tehtävän sisällöstä, lupamaksujen tilittämisestä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista sekä tehtävän suorittamisesta perittävästä kohtuullisesta	Palveluntuottajan on oltava luotettava ja asiantunteva. Palveluntuottajalla on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämät tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet. Palveluntuottajalla on oikeus saada tehtävän suorittamisesta kohtuullinen palkkio, jonka maksaa luvan ostaja ja joka voi olla enintään viisi prosenttia luvan hinnasta. Kalatalousalueen on tehtävä kirjallinen sopimus palveluntuottajan

Voimassa oleva laki

maksusta, jonka maksaa luvan ostaja ja joka voi olla enintään viisi prosenttia luvan hinnasta.

Luvan myynnin järjestämisestä vastaava tilittää myydyistä kalastusluvista kertyneet lupatulot maa- ja metsätalousministeriön tilille maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Luvan myynnistä vastaava taho sekä palveluntuottaja on velvollinen järjestämään kalastajalle pääsyn sähköiseen saalisrekisteriin saalisilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi. Vastaava velvollisuus on myös muulla kalastusluvan luovuttavalla taholla sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla Tenojoen vesistön lohennousualueella.

Ehdotus

kanssa tehtävän sisällöstä, lupamaksujen tilittämisestä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista sekä palkkiosta.

Kalatalousalue tilittää myydyistä kalastusluvista kertyneet lupatulot maa- ja metsätalousministeriön tilille. Tilitysajankohdasta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Kalatalousalue sekä palveluntuottaja ovat velvollisia järjestämään kalastajalle pääsyn sähköiseen saalisrekisteriin saalisilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi. Vastaava velvollisuus on myös muulla kalastusluvan luovuttavalla taholla sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla Tenojoen vesistön lohennousualueella.

8 a §

Toimielimen jäsenten ja toimihenkilöiden vastuu

Kalatalousalueen toimielimen jäsenen ja toimihenkilön julkista hallintotehtävää hoitaessaan noudatettavista hyvän hallinnon periaatteista säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003).

Kalatalousalueen toimielimen jäseneen ja toimihenkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä silloin, kun he hoitaessaan julkista hallintotehtävää käyttävät julkista valtaa. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

8 b §

Kalatalousalueen toiminnan valvonta

Kalatalousalueen toiminnan valvontaan sovelletaan, mitä kalastuslain 32 §:ssä säädе-

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	tään elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeudesta valvoa toimialueensa kalatalousalueiden toimintaa sekä oikeudesta saada kalatalousalueelta ja tilintarkastajilta salassapitosäännösten estämättä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot.
10 §	10 §
Kalastuslupien hinnoittelu	*Kalastuslupien hinnoittelu*
Kalastussäännön 4 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista peritään seuraavat maksut: 1) yleinen paikkakuntalaislupa 40 euroa/kalastuskausi; 2) paikkakuntalaisen vapakalastuslupa 150 euroa/kalastuskausi, kuitenkin alle 18-vuotiaille 40 euroa/kalastuskausi; --	Kalastussäännön 4 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista peritään seuraavat maksut: 1) yleinen paikkakuntalaislupa 40 euroa/kalastuskausi, *kuitenkin maksuton alle 18-vuotiaille;* 2) paikkakuntalaisen vapakalastuslupa 150 euroa/kalastuskausi, *kuitenkin maksuton alle 18-vuotiaille;* --
12 §	12 §
Erityinen kalastuslupakiintiö	*Erityinen kalastuslupakiintiö*
Kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitetun kalastuslupakiintiön määrä vahvistetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Määrän vahvistamisessa on otettava huomioon muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksossa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille kuuluva osuus alueen kalastusoikeuksista.	Kalastussäännön 5 §:n 4 momentissa tarkoitetun kalastuslupakiintiön määrä vahvistetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Määrän vahvistamisessa on otettava huomioon muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksossa vakinaisesti asuville kalastusoikeuden haltijoille kuuluva osuus alueen kalastusoikeuksista.
Lupavyöhykkeen kalastusoikeuden haltijalla, joka asuu vakinaisesti muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa ja jonka osuusluku rajajokialueella sijaitsevasta yhteisestä vesialueesta on 0,5 tai joka omistaa sitä vastaavan yksityisen vesialueen, on kiinteistöä kohti oikeus ostaa yksi lupavuorokausi lupakiintiöstä. Edellä tarkoitetun omistusosuuden tai vesialueen omistuksen määrän ylittävä omistus oikeuttaa ostamaan lupavuorokauden suhteessa omistuksen määrään. Luvan myynnistä vastaava taho määrittelee osakasluettelon perusteella kertoimen, jonka mukaan oikeus lupaan määräytyy.	*Lupakiintiön käyttö on mahdollista ainoastaan muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa asuvan (ulkopaikkakuntalainen) omistukseen perustuvan kalastusoikeuden perusteella.*

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
Muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvan kalastusoikeuden haltijan on lupaa ostaessaan osoitettava omistusosuutensa tai vesialueen omistuksensa määrä.	*Ulkopaikkakuntalaisella kalastusoikeuden haltijalla, jonka kiinteistön osuusluku rajajokialueella sijaitsevasta yhteisestä vesialueesta on 0,5, on kiinteistöä kohti oikeus ostaa yksi lupavuorokausi lupakiintiöstä. Edellä tarkoitetun osuusluvun ylittävä kalastusoikeus oikeuttaa ostamaan lisäksi yhden lupavuorokauden jokaista osuusluvun kuuden kokonaisyksikön suuruista lisäystä kohti.*
Lupien jakautumisesta ja niiden myöntämismenettelystä voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.	*Ulkopaikkakuntalaisen kalastusoikeuden haltijan on lupaa ostaessaan osoitettava omistusosuutensa määrä. Maanmittauslaitos toimittaa kalatalousalueelle vuosittain ennen kalastuskauden alkua tiedot alueen kiinteistöjen omistajista, heidän kotikunnastaan sekä heidän kiinteistöihinsä kuuluvan kalastusoikeuden määrästä. Tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia omistussuhteissa ei oteta huomioon kalastuskauden kuluessa.* *Mitä 3 ja 4 momentissa säädetään osuusluvusta ja omistusosuuden osoittamisesta, sovelletaan myös ulkopaikkakuntalaiseen, joka omistaa vastaavan suuruiseen kalastusoikeuteen oikeuttavan yksityisen vesialueen.* *Lupien jakautumisesta, niiden ostoon oikeuttavasta kalastusoikeuden määrästä ja varaamattomien erityiseen kalastuslupakiintiöön kuuluvien lupien vapautumisesta ostettavaksi matkailulupakiintiöön voidaan antaa tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella, jos lupien kysyntään ja tarjontaan vaikuttavissa tekijöissä tapahtuu vallitsevaan tilanteeseen nähden sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat erityisen lupakiintiön tasapuoliseen käyttöön.*
	_____
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
	_____